

НАЦИОНАЛНА УСТАНОВА
ЗАВОД ЗА ЗАШТИТА НА СПОМЕНИЦИТЕ
НА КУЛТУРАТА И МУЗЕЈ – БИТОЛА

ЗБОРНИК НА ТРУДОВИ

БР. 20

БИТОЛА

2017

**ЗБОРНИК НА ТРУДОВИ БР. 20 НА
Н.У. ЗАВОД ЗА ЗАШТИТА НА СПОМЕНИЦИТЕ
НА КУЛТУРАТА И МУЗЕЈ – БИТОЛА**

Издавач:

НУ Завод и музеј Битола

За издавачот:

д-р Александар Литовски

Претседател на редакциски одбор:

д-р Мери Стојанова

Технички секретар:

м-р Јове Парговски

Членови на редакциски одбор:

Надежда Георгиева

м-р Ристо Палигора

Енгин Насух

Владо Ѓоревски

Лектор: Стево Гадовски

Тираж: 300

СОДРЖИНА

Александар ЛИТОВСКИ ПРИЛОГ ЗА ЖИВОТОТ НА ВАСИЛ КОРАИЦОВСКИ, БОРЕЦ ОД ЕГЕЈСКИОТ ДЕЛ НА МАКЕДОНИЈА.....	1
Роберто ТРАЈКОВСКИ ГЕРМАНСКАТА НАДВОРЕШНА ПОЛИТИКА СПРЕМА МАКЕДОНИЈА (1878-1944 ГОДИНА).....	13
Станимир СТАНЕВ, ПРЕСВРТОТ ВО СУДБИНАТА НА ЕДЕН БУГАРСКИ ВОЈНИК-АНТИФАШИСТ ЗАПОЧНАЛА ВО БИТОЛА.....	22
Васко ГИЧЕВСКИ АНАЛИЗА НА НЕКОЛКУ АСПЕКТИ ОД ПОЕДИНЕЧНИОТ ФИСКАЛЕН ПОПИСЕН ДЕФТЕР ЗА БИТОЛСКАТА НАХИЈА 1467-1468.....	30
Никола МИНОВСКИ ПРЕСТОЈОТ НА ЃОРЃИ СУГАРЕВ, ВО МЕСЕЦ МАРТ 1906 ГОДИНА, ВО КИЧЕВИЈАТА.....	37
Александар СИМОНОВСКИ ПОЛИЦИСКОТО ДОСИЕ НА МИЛИВОЈ ТРБИЌ КАКО ИЗВОР ЗА ПРОУЧУВАЊЕТО НА НЕГОВИОТ ЖИВОТ И НЕГОВОТО ДЕЛО.....	44
Рубинчо БЕЛЧЕСКИ ПРИЛЕПЧАНИ, ПРИЛЕП И ПРИЛЕПСКО ВО „КРВАВАТА“1942.....	52
Габриела ТОПУЗОВСКА СОСТОЈБИТЕ ВО ЗДРАВСТВОТО ВО НРМ (1945-1965).....	64
Мери СТОЈАНОВА НАРОДНИТЕ ВЕРУВАЊА ЗА ВАМПИРИ ВО БИТОЛСКО, ПОВРЗАНИ СО ТРАГИЧНИТЕ НАСТАНИ ОД ПРВАТА СВЕТСКА ВОЈНА.....	73
Горан ВАСИЛЕСКИ ЕТНОКОРЕОЛОШКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА ОРАТА ОД ЕТНИЧКИОТ ПРЕДЕЛ СТРУШКО ПОЛЕ	80
Стојанче КОСТОВ НАРОДНИТЕ ОРА ВО ФИЛМУВАНИТЕ ВИДЕОЗАПИСИ НА НАЦИОНАЛНИОТ ФИЛМСКИ ФОНД НА КИНОТЕКА НА МАКЕДОНИЈА.....	92
Драгица ЧЕКОРОВСКА КОПАНИЧАРИТЕ ОД ЗЗН „СТАРИ ЗАНАЕТИ“ ОД НЕГОТИНО.....	99
Лилјана МАКАРИЈОСКА ЗА РАСТИТЕЛНИОТ СВЕТ ВО МАКЕДОНСКАТА ТРАДИЦИОНАЛНА КУЛТУРА.....	109

Слободан СТОЈКОСКИ СРЕДНОВЕКОВНО КОПЈЕ ОД ЈЕНИ ЦАМИЈА – БИТОЛА.....	122
Роберт МИХАЈЛОВСКИ ПРИЛОЗИ ЗА УБИКАЦИЈАТА НА СРЕДНОВЕКОВНИТЕ КРЕПОСТИ НА ПЕЛАГОНИЈА И БИТОЛА.....	130
Бранислав РИСТЕСКИ СЛОВЕНСКИ НАОДИ ОД РАНИОТ И ПОЛНИОТ СРЕДЕН ВЕК ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА.....	138
Душко ТЕМЕЛКОСКИ СОБРАНИЕ - БУЛЕВТЕРИОН ВО СТИБЕРА.....	152
Александар МИТКОСКИ НОВИ СОЗНАНИЈА ЗА ЕНЕОЛИТОТ ВО ПРИЛЕПСКИОТ ДЕЛ НА ПЕЛАГОНИЈА И МАРИОВО.....	163
Гоце ВЕЉАНОСКИ ИСЧЕЗНАТИ СЕЛА ВО ДОЛНА КОПАЧКА.....	180
Оливера МАКРИЕВСКА ВОДЕНИ СИСТЕМИ – ИНОВАТИВНИ МЕТОДИ ЗА ЧИСТЕЊЕ НА СЛИКАНИ ПОВРШНИ ВО КОНЗЕРВАЦИЈАТА И РЕСТАВРАЦИЈА.....	189
Соња Стрезоска ВЕЉАНОВСКА ОДГЛАСОТ НА СТРАНСКИОТ ПЕЧАТ НА ПОЛИТИЧКАТА КРИЗА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 2014-2016 ГОДИНА.....	207
Биљана ТЕМЕЛКОСКА ИЗЛОЖБЕНА ДЕЈНОСТ НА Н.У. ЗАВОД И МУЗЕЈ - ПРИЛЕП.....	227

911.372.9(497.781)“14/15“

Гоце ВЕЉАНОСКИ³²⁸

ИСЧЕЗНАТИ СЕЛА ВО ДОЛНА КОПАЧКА

Апстракт: Долна Копачка се наоѓа во јужниот дел на Кичевската Котлина и се простира по течението на Беличка, односно Бржданска Река, десна притока на Треска. Покрај денешните села: Белица, Кладник, Козица, Свињишта, Брждани, Јудово, Видрани и Пополжани, во минатото во оваа област постоеле и други села, од кои, според турските пописни дефтери, со сигурност може да се зборува и за селата Лакајца, Пепелиште и Павли Дол. Преку овој труд ќе се осврнеме на нивниот историјат.

Клучни зборови: Долна Копачка, Лакајца, Пепелиште, Павли Дол, XV-XVI век.

Кичевската Котлина, позаната и како Кичевија, се наоѓа во западниот дел на Македонија. Таа, во суштина, го опфаќа горното течение на реката Треска. Самата Кичевска Котлина се дели на помали географски области или целини, и тоа: Горна и Долна Кичевија, Зајас, Сатеска, Горно и Долно Рабетино, како и Горна и Долна Копачка.

Во Долна Копачка се наоѓаат следните населени места: Белица, Кладник, Козица, Свињишта, Брждани, Јудово, Видрани и Пополжани. Како центар на областа се смета селото Брждани. Поради тоа, самото месно население оваа област ја нарекува Бржданска Река. Ова го потенцираме бидејќи терминот Долна Копачка или копачани кај ова месно население не е одомаќено.

Покрај наведените села, во Долна Копачка во доцноантичкиот, римскиот и средновековниот период (IV-XIV век) постоеле и други села и населби³²⁹, а според историските извори (турските пописни дефтери од XV и XVI век), со сигурност може да се говори за селата Лакајца, Пепелиште и Павли Дол.

Лакајца

На околу 2 км северно од селото Белица, по течението на Беличка Река, од нејзината десна страна, на тромеѓето од атарите на селата Белица, Козица и Кладник, се наоѓа месноста Лакајца. На тоа место во минатото

³²⁸ Гоце Вељаноски, виш кустос-историчар во НУ Музеј „Западна Македонија во НОВ“-Кичево, ул. „Стојан Божиноски“ бр. 1, адреса на живеење: ул. „Кленочка“ бр. 6, Кичево, е-маил: gocesmuzejkicevo@yahoo.com

³²⁹ види: Гордана Димитриоска, Археолошкото минато на Кичевската Котлина, Кичево и Кичевско (фотомонографија), Кичево-Скопје 1998, 75-88.

постоело истоимено село, кое имало црква и неколку воденици.³³⁰ Името на селото е добиено по лаките, односно поради тоа што таму земјата е влажна, лаговна, а такви места се викаат лаки, и оттука името на селото Лакајца. За постанокот на селото има предание, според кое, селото било населено во XIV век, кога жителите од околните села се симнале да живеат нешто подолу, односно во близината на реката и полето.³³¹

Низ Лакајца денес поминува патот Кичево-Битола, а на истото место почнуваат да се градат нови куќи. При градењето на патот и куќите, откриен е градежен материјал, темели од мала еднокорабна црква, како и гробови градени од камени плочи.³³²

Во близината на селото Лакајца се наоѓал и манастирот „Св. Никола“.³³³ Во една карпа и денес стои една икона, а луѓето таму палат свеќи. Ова дава претпоставки дека манастирот бил доста голем и многу познат, штом толку долго се задржал во сеќавањето на луѓето, иако за него нема историски извори. Инаку, може да се претпостави дека Лакајца било заселено во втората половина на XIV или во почетокот на XV век.

Селото Лакајца прв пат во историските извори го среќаваме во 1467/68 година, како село Лукавица, и заедно со селото Козица, било тимар³³⁴ на Оруч, син на Шахин.³³⁵

Тимариотот Оруч бил вазал на командантот, а за овој тимар поседувал берат³³⁶ од пашата. Секоја година одел во војна како буруме³³⁷, а со себе бил задолжен да понесе и еден џебелија³³⁸ и еден мал шатор. Самиот располагаал со хаса³³⁹ која се состоела од една воденица, а во селото се наоѓале уште две други воденици. Се разбира дека водениците се наоѓале на Беличка Река, но интересно е тоа што тимариотот Оруч од едната воденица имал приход од 100 акчиња, а селаните на Лакајца за другите две воденици плаќале по 30 акчиња. Ова подразбира дека таа

³³⁰ Д-р Тома Смиљаниќ, Кичевија, Српски етнографски зборник, књ. LI, Населба и порекло становништва, књ. 28, Српска краљевска академија, Београд 1935, 372; Д-р Јован Ф. Трифуноски, Кичевска котлина, Скопје 1967, 102 - 103.

³³¹ Искажување на Санде Настески од село Кладник, роден 1911 година.

³³² Гордана Димитриоска, 83.

³³³ Д-р Тома Смиљаниќ, 455.

³³⁴ Тимар – феудално владение кое на тимариотот (спахијата) му носел годишен приход најмногу до 19.999 акчиња (акче-ситна сребрена монета која се користела во Османската Империја од XIV до XVIII век).

³³⁵ Турски документи за историјата на македонскиот народ. Опширен пописен дефтер №4 (1467-1468), под редакција на Методија Соколовски и д-р Александар Стојановски, Скопје 1971, 265.

³³⁶ Берат – декрет, заповед дадена од султанот.

³³⁷ Буруме - еден вид чалма што ја носеле спахиите при нивното учество во походите.

³³⁸ Џебелија – коњаник што спахијата го водел со себе во војна.

³³⁹ Хаса – посед што феудалецот можел да го обработува сам или да го даде да го обработуваат други, но не можел да го отуѓува.

воденица била доста голема штом тимариотот имал толкав голем приход од неа.

Инаку, селото Лакајца броело 28 семејства и 2 неженети или околу 140 жители сите христијани.

Како старешини, односно глави на семејствата во Лакајца во 1467-68 година биле запишани следните лица:

Стајко, син на Стојо; Мано, син на Стајко; Драгослав, син на Стајко; Пејо, син на Стајко; Драгослав, син на Дано; Петко, син на Драгош; Никола, син на Драгош; Продан, син на Ѓуро; Драгослав син на Ѓуро; Рале, син на Продан; Манчо, син на Продан; Мано, син на Ѓуро; Никола, син на Мано; Драгослав, син на Рајко; Рале, син на Рајко; Иван, син на Радослав; Пејо, брат на Иван; Драгослав, брат на Иван; Иван, син на Перко; Димко, син на Петко; Радота, син на Петко; Драгослав, брат на Радотин; Радослав, син на Милош; Пејо, син негов; Милош, син на Радослав; Тодор, брат на Добре; Димитри, сиромав; Пејо, син на Димитри; Пејо, син на Новак; Петко, ковач.³⁴⁰

Може да се забележи дека во селото живеел Димитри, кој, иако бил сиромав, го плаќал полниот износ на испенцето.³⁴¹ Се среќава и еден занаетчија, тоа бил Петко ковачот. Тешко може да се утврди кои биле неженети.

Вкупниот приход што го остварувал нивниот господар изнесувал 2.445 акчиња годишно, од кои 750 акчиња отпаѓале на испенцето, а по 600 акчиња се земале од пченица и јачмен. Покрај житните култури, во селото се одгледувале и лен, лозје, градинарски култури, а се чувале и улишта и свињи. Во селото се наоѓал и мулкот³⁴² на Радота кој се состоил од 10 сливови стебла.

Бројот на жителите на селото постојано растел, така што во 1481 година достигнал до 36 семејства³⁴³ или околу 180 жители.

Први податоци за XVI век, имаме од 1545 година, кога во селото живееле 39 семејства и 3 неженети.³⁴⁴ Но, овој број од средината на XVI век почнал да опаѓа.

Во 1568/69 година селото, кое било запишано како Лкавиче, било тимар на Сефер, син на Тимур,³⁴⁵ и му носело приход од 3.646 акчиња

³⁴⁰ Турски документи... Опширен пописен дефтер N°4.

³⁴¹ Испенце – данок од секој возрасен и работоспособен немуслиман, во износ од 25 акчиња.

³⁴² Мулк – имот во полна приватна сопственост.

³⁴³ Методија Соколовски, Кичевската нахија во XV и XVI век, Историја, Списание на Друштвото на историчари на СР Македонија, бр. 2, Скопје 1981, 126.

³⁴⁴ Исто, 133.

³⁴⁵ Турски документи за историјата на македонскиот народ. Опширен пописен дефтер за Скопскиот санџак (1568-1569), том VI, книга II, Превод, редакција и коментар Александар Стојановски, Скопје 1988, 328.

годишно. Според давачките што ги давале жителите на Лакајца, може да се види дека тие се занимавале со производство на пченица и други житни култури, лен, уров, граор, леќа, лук и други градинарски култури, лозје, овошје, чувале улишта и свињи. Повторно се среќава хаса воденица и уште една воденица, но нема податоци што станало со другите воденици. Во селото имало и две баштини³⁴⁶ и тоа баштините на Роде и Тодор кои ги обработувале сите селани.

Тогаш селото броело 19 семејства и 13 неженети.

Имињата на старешините на семејствата во селото Лакајца во 1568-69 година биле:

Петко Јован, Стојан Николин, Стојан Петко, Јован Пејо, Петко Радослав, Никола Тодор, Димитри Новак, Димитри Иван, Киро Домазет, Степан Продан, Јован Рале, Ѓуро Михо, Стојан Нине, Пејо Рале, Пејо Николин, Цветко Степан, Михо Продан, Пејо Пејо, Димитри Продан.

Неженети жители на селото биле:

Стојко Ѓуро, Томче Стојко, Петко Петко, Никола Иван, Рале Петко, Станко(Стајко) Стојан, Стојан Продан, Петко Михо, Пејо Велчо, Стојко Степан, Бојан Михо, Никола Стојко, Јован Продан, баштина на Роде, во рацете на жителите на селото, баштина на Тодор, во рацете на жителите на селото.³⁴⁷

Како што може да се забележи, почнува процес на намалување на бројот на семејствата. На што се должи ова намалување на жителите на селото тешко може да се образложи. Немањето на историски извори за периодот од крајот на XVI до средината на XIX век, го прави проблемот уште посложен.

Трендот на намалување на населението во селото Лакајца продолжил, најверојатно, и понатаму со што селото потполно исчезнало.

За исчезнувањето на селото постои едно предание, според кое, некаде околу XVII - XVIII век некоја банда од 100-200 души ги запалила селото и манастирот „Св. Никола“, а жителите од Лакајца се разбегале и се населиле, некои во селото Козица, некои во селото Карбуница, а повеќето се вратиле назад во старото село и повторно го заселиле селото Кладник.³⁴⁸ Според друго предание, селото Лакајца се раселило кон крајот на XVIII или во почетокот на XIX век, кога 8 куќи се преселиле во Козица, а останатите во Кладник. Се мисли дека иселеници од Лакајца има и во Сански Мост во Босна.³⁴⁹

Интересно е дека по исчезнувањето на Лакајца нејзиното земјиште е во владение на жителите на Кладник. Како што напоменавме претходно,

³⁴⁶ Баштина – селски земјишен посед кај христијаните, за разлика од чифлигот кај муслиманите.

³⁴⁷ Турски документи... Опширен пописен дефтер за Скопскиот санџак.

³⁴⁸ Искажување на Санде Настески.

³⁴⁹ Д-р Јован Ф. Трифуноски, 103.

денес во Лакајца се градат нови куќи, и можеби за неколку години селото повторно ќе заживее.

Пепелиште

Селото Пепелиште се наоѓало на истоимената месност, југозападно од денешното село Јудово.³⁵⁰ Постојењето на ова село го потврдуваат, не само народното предание и остатоците од градби, кои сè уште се наоѓаат на ова место, туку и историските извори, односно пописните дефтери од XV и XVI век.

Селото Пепелиште, како и соседното село Јудово, во 1467/68 година, било дел од хасот³⁵¹ на заимот³⁵² Али-бег.³⁵³ Тоа било заселено, околу средината на XV век, бидејќи е запишано како „надвор од дефтерот.“ Села кои настанувале на дотогаш пусти и неползувани земјишта биле запишувани во дефтерот како село надвор од дефтерот. Во овој период тоа броело 14 семејства и еден неженет, или околу 70 жители.³⁵⁴

Старешини на семејствата во селото Пепелиште во 1467-68 година биле следните лица:

Васил, син на Ѓурко; Данче, брат негов; Никола, брат на Васил; Ѓорче, брат на Васил; Божидар место Васил; Богдан, син на Ѓуро; Ѓорче; Кола Сиве, Ѓон, брат на Никола; Колтуш; Петре, син на Коле; Ѓин, брат на Коле; Мартин, брат на Коле; Макин, брат на Коле; Ѓорѓи.³⁵⁵

Вкупниот приход што го остварувал феудалниот господар на селото во овој период изнесувал 787 акчиња годишно, од кои на испенце отпаѓале 375 акчиња, а останатите 412 акчиња отпаѓале на останатите давачки.

Најверојатно жителите на Пепелиште се занимавале со одгледување на пченица и други житни култури, градинарски култури, а сигурно чувале и свињи.

Бројната состојба на населението во селото останала непроменета и во наредниот период. Така што во 1481 година, Пепелиште броело 13 семејствата.³⁵⁶

Бројот на семејствата во селото останал скоро ист и во првата половина на XVI век, односно во 1528 година Пепелиште броело 15

---

³⁵⁰ Исто, 96.

³⁵¹ Хас - најголем феудален посед, кој носел приход од најмалку 100.000 акчиња.

³⁵² Заим – спахија кој поседувал зеамет (феудален посед кој носел приход од 20.000 до 99.999 акчиња).

³⁵³ Турски документи. . . Опширен пописен дефтер №4, 212.

³⁵⁴ Исто.

³⁵⁵ Исто.

³⁵⁶ Методија Соколоски, 124.

семејства, 1 неженет и 1 вдовица.³⁵⁷ Но, тој број почнал драстично да се намалува и во средината на истиот век, поточно во 1545 година, изнесува само 4 семејства,³⁵⁸ или околу 20 жители.

Во 1568/69 година селото Пепелиште, заедно со соседното село Јудово, било тимар на Али, син на Хусеин.³⁵⁹ Тогаш селото броело само 3 семејства и 2 неженети.³⁶⁰

Старешини на семејствата и неженетите во селото Пепелиште во 1568-69 година биле:

Стојко Богдан; Тодор Величко; Марко Стојко; Димитри Величко, неженет; Марко Марко, неженет.³⁶¹

Како што може да се забележи, бројот на жителите во овој период стагнирал што довело и до потполно исчезнување на селото.

Жителите на селото Пепелиште, во овој период одгледувале пченица и други житни култури, градинарски култури, лозје, а правеле и вино. Одгледувале свињи, и заедно со данокот за нијабет³⁶² и свадбарина, со полјарина и тапија за земја, вкупниот приход што го остварувал спахијата Али, само од селото Пепелишта изнесувал 400 акчиња годишно.

Бројот на семејствата во селото постојано се намалувал и најверојатно уште во втората половина на XVI или на почетокот на XVII век, селото Пепелиште целосно исчезнало. Инаку, за исчезнувањето на селото постои едно предание, според кое, заедно со соседното село Јудово исчезнале некаде во средината на XVIII век.

Како што напоменаваме претходно, денес таму се гледаат сидови од куќи, воденици, постојат стари гробови и има „расипано“ црквиче.³⁶³

Павли Дол

Селото Павли Дол, некаде запишано и како Павел Дол, се наоѓало на истоименото место од десната страна на Беличка Река, на околу 1,5 км од сливот на Беличка Река во реката Треска.

Иако за постоењето на селото Павли Дол не постои народно предание, сепак, постоењето на ова село го потврдуваат пишаните историски извори.

³⁵⁷ Д-р Александар Стојановски, Драги Ѓоргиев, Населби и население во Македонија во XV-XVI век, Скопје 2001, 165.

³⁵⁸ Исто, 131.

³⁵⁹ Турски документи. . . Опширен пописен дефтер за Скопскиот санџак, 202.

³⁶⁰ Исто.

³⁶¹ Исто.

³⁶² Нијабет – приходи од глоби, парични казни изречени од наибот (судија).

³⁶³ Д-р Јован Ф. Трифуноски, 96.

Во 1467/68 година, исто како и соседното село Видрани и Павли Дол било дел од хасот на мирмиранот.³⁶⁴ Тогаш селото броело 11 семејства, од кое едно вдовечко, или околу 55 жители.

Старешини на семејствата во селото Павли Дол во 1467-68 година биле:

Драјо; Петко; Димитри; Ѓуро; Кузо; Стојо; Трендафил; Арман; вдовица Рада; Ѓуриќ; Никола.³⁶⁵

Во овој период жителите на Павли Дол одгледувале пченица и градинарски култури, а од домашните животни - свињи и овци. Го плаќале данокот за свадбарина и нијабет, и заедно со испенцето вкупниот приход што го остварувал нивниот феудален господар изнесувал 605 акчиња годишно.

Во 1481 година бројот на семејствата во селото Павли Дол се зголемил на 17.³⁶⁶

Во првата половина на XVI век, бројот на жителите почнал да опаѓа, така што во 1519 година паднал на 3 семејства³⁶⁷, а тој број останал и во 1528/29 година,³⁶⁸ како и во 1545 година.³⁶⁹

Во 1568/69 година селото Павли Дол било запишано како село Павел Дол и било тимар на Ферхад.³⁷⁰ Во овој период тоа броело 5 семејства и 4 неженети.

Старешини на семејствата и неженетите во селото Павли Дол во 1568-69 година биле:

Димитри Драго; Димитри Јофче(=Јовче); Драјчо Грдан; Драјчо Николин; Јован Бошко; Пејо Стојан, неженет; Стојан Драго, неженет; Петко Димитре, неженет; Десио Дирда (?), неженет.³⁷¹

Жителите на Павли Дол одгледувале пченица и други житни култури, уров и други градинарски култури, лозје, а имале и улишта. Од домашните животни одгледувале свињи.

Вкупниот приход што го остварувал нивниот феудален господар, тимариотот Ферхад од селото Павли Дол, изнесувал 400 акчиња годишно.

Бројот на семејствата на селото Павли Дол постојано опаѓал и најверојатно уште кон крајот на XVI или во почетокот на XVII век селото Павли Дол наполно исчезнало.

³⁶⁴ Турски документи. . . Опширен пописен дефтер N°, 555. Мирмиран (беглербег) – највисок орган на провинциска власт, управител на беглербеглак (вилает).

³⁶⁵ Исто.

³⁶⁶ Методија Соколоски, 127.

³⁶⁷ Д-р Александар Стојановски, Драги Ѓоргиев, 162.

³⁶⁸ Исто.

³⁶⁹ Исто, 133.

³⁷⁰ Турски документи. . . Опширен пописен дефтер за Скопскиот санџак, 233.

³⁷¹ Исто.

Резиме

Областа Долна Копачка го опфаќа изворишниот дел на Беличка Река, сè до нејзиниот слив во реката Треска. Во оваа област се наоѓаат следните населени места: Белица, Кладник, Козица, Свињишта, Брждани, Јудово, Видрани и Пополжани.

Покрај наведените села, со сигурност може да се констатира дека во минатото, поточно во XV и XVI век, постоеле и селата Лакајца, Пепелиште и Павли Дол.

Селото Лакајца настанало во втората половина на XIV век или во почетокот на XV век и егзистирало до XVII или XVIII век. Селата Пепелиште и Павли Дол биле заселени во средината на XV век, а исчезнале во втората половина на XVI или во почетокот на XVII век.

Summary

The area Dolna Kopacka includes source part of Belica River, all the way through her flow into the river Treska. In this area there are the following settlements: Belica, Kladnik, Kozitca, Svinjishta, Brzhdani, Judovo, Vidrani and Popolzhani.

Despite included villages, with certainty we can conclude that in the past, in XV and XVI century also there were villages Lakajca, Pepelishte and Pavli Dol.

The village Lakajca was made in the second half of XIV century or the beginning of XV century and existed to XVII or XVIII century. Villages Pepelishte and Pavli Dol were settled in the middle of XV century, and disappeared in second half of XVI or in the beginning of XVII century.

ИЗВОРИ И ЛИТЕРАТУРА

Димитриоска Гордана, Археолошкото минато на Кичевската Котлина, Кичево и Кичевско (фотомонографија), Кичево-Скопје 1998.

Смиљанић д-р Тома, Кичевија, Српски етнографски зборник, књ. LI, Насеља и порекло становништва, књ. 28, Српска краљевска академија, Београд 1935.

Соколовски Методија, Кичевската нахија во XV и XVI век, Историја, Списание на Друштвото на историчари на СР Македонија, бр. 2, Скопје 1981.

Стојановски д-р Александар, Ѓоргиев Драги, Населби и население во Македонија во XV-XVI век, Скопје 2001.

Трифуноски д-р Јован Ф., Кичевска котлина, Скопје 1967.

Турски документи за историјата на македонскиот народ. Опширен пописен дефтер N°4 (1467-1468), под редакција на Методија Соколовски и д-р Александар Стојановски, Скопје 1971.

Турски документи за историјата на македонскиот народ. Опширен пописен дефтер за Скопскиот санџак (1568-1569), том VI, книга II, Превод, редакција и коментар Александар Стојановски, Скопје 1988.